

Потреба оснивања једне сликарске уметничке школе у Скопљу

— МИШЉЕЊЕ Г. НИКОЛЕ МАТИНОСКОГ, АКАД. СЛИКАРА —

Мислим да нећу бити свиреп, ако будем рекао да је Јужна Србија, која је у својим задужбинама препуна уметничког богатства и у том погледу неоспорно најмонументалнија колевка европске уметности, за последња три столећа у таквој

Г. Никола Мартиноски

декадентији, да се данас налази у најгорем могућем стадијуму. И после такве прошлости, која доказује да је у нашем народу сакривен успавани вулкан једне уметничке расе, ми, наследници старих мајстора, који живимо у XX столећу, нимало се не женирамо, нити нам пак изгледа природно да се пробудимо из овог летаригичног сна. Било би заиста потребно, а и време је, одбацити ову неукорењену традицију. Први, најважнији корак ка томе буђењу требало би да буде оснивање једне сликарске уметничке школе, богате наставом, која би могла васпитати данашњу и будућу генерацију у духу најактуелнијих развијања. Зато бар имамо највише материјала. Материјала, који нам пружа сама природа, а који треба само да искористимо. Један једини поглед на нашу народну искрену песму, која је једини наш преставник, песму пуну неизвештачене лепоте, искрености душе и лирских расположења, један једини поглед на ту песму, може потврдити и охрабрити наше наде.

У погледу наставе у једној евентуалној сликарској уметничкој школи на Југу, требало би категорички

одбацити некорисну наставу, јер би то било веће сурвавање, у место очекиваног лепог одблеска наших старих работника-фрескиста, који су у ствари једини извор данашње ликовне уметности.

Школа европског васпитања у духу наше фреске, била би, по моме мишљењу, не само расадник једне чисте словенске уметности, већ и једна велика новост такве школе, која нам у овом моменту изгледа илузорна, а која би у ствари оживела целу културу, не би задоцнили. Замишљени и потребни дом уметничког васпитања, у коме би била заступљена и пластичка и ликовна уметност великог стила, требао би апсолутно да буде државна школа, а најидеалније би било, када би се у Скопје пренела београдска сликарска уметничка школа, коју би у Београду могао заменити један виши академски курс. Са овом школом Скопље и Јужна Србија у најкраћем времену заблестали би и у садашњости у оном сјају, који као еманација прошлости остаје и остаће неоцењив. Наше буђење не би ни мало личило на почетак, наше силуете неће изгледати сенке прошлости, јер као што сам рекао, ми смо свесни целе историје, а данашњи, као и будући

Матриноски: Циганчице

проблеми сликарства, неће остати тајна за наш даровити крај. Наша плодност ће врло вероватно запловедати и водити.

НИКОЛА МАТИНОСКИ.